

سیره عبادی، معنوی امامان

جواد محدثی

● محورهای پژوهش:

محورهای پژوهش در این موضوع می‌تواند از این قرار باشد:

۱. جای‌گاه ذکر و یاد خدا در سیره معصومین(ع).
۲. سیره امامان در مورد وضو و نماز و عبادت.
۳. جای‌گاه نوافل در زندگی پیامبر و ائمه(ع).
۴. سیره امامان در اوقات خاصی همچون رمضان و شب‌های قدر.
۵. نمونه‌هایی از سیره معنوی ائمه در مورد حج خانه خدا و احرام و طواف.
۶. خوف از قیامت و یاد مرگ و قبر، در زندگی پیشوایان دین.
۷. بعد معنوی و عرفانی قیام سیدالشهدا(ع).
۸. نماز شب در سیره معصومین.
۹. «حبّ خدا» در دعاها و مناجات‌های امامان.
۱۰. صبر بر بلاها و شکر نعمت‌ها در سیره پیشوایان معصوم.

● منابع پژوهش:

۱. مهدی پیشوایی، سیره پیشوایان.
۲. شیخ عباس قمی، منتهی‌الآمال.
۳. شهید مطهری، جاذبه و دافعه علی.
۴. شهید مطهری، سیری در نهج‌البلغه.
۵. شهید مطهری، مجموعه آثار، شماره ۱۸ (سیره ائمه اطهار، داستان راستان).

پیشوایان دین، در همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی، عبادی و سیاسی، اخلاقی و عرفانی، برای ما الگوی کمال و هدایت‌اند. از این رو شناخت سیره آنان، راه این «الگوگیری» را هموار می‌سازد.

یکی از ابعاد الگویی آنان، «بُعد معنوی و عبادی» است. آنان در توجه کامل به خدا، تلاش برای کسب رضای حق، مهرورزی و محبت نسبت به خدا، دعا و تهجدهای شبانه، ذکر پروردگار و همواره به یاد خدا بودن، نماز، روزه، حج و عبادات، خضوع و خشوع در عبادت، دل سپردن به خدا و دل بریدن از غیر او و ... اسوه ما هستند.

بررسی تاریخ زندگی نشان می‌دهد که آنان، آخرت‌گرا و معادباور بودند، از اسارت دنیا رها شده بودند و لذا یز دنیا برای آنان جاذبه‌ای نداشت، یاد مرگ و قیامت و حساب‌رسی روز رستاخیز ایشان را متأثر می‌ساخت، اهل عبادت، اعتکاف، انس با خدا و تلاوت قرآن بودند، به نوافل، مستحبات و اذکار مخصوص عادت داشتند و توکل، شکر، استغفار، ذکر، تسلیم و رضا، صبر و خوف و رجا، از ویژگی‌های آنان بود.

همه این خصوصیات را می‌توان در قالب «سیره عبادی و معنوی امامان»، مورد کاوش قرار داد و درس‌ها و الگوهای برای زندگی خود از آن‌ها گرفت و مورد عمل قرار داد.

۶. محمود استعلامی، سیره معصومان.
۷. هاشم معروف الحسنی، زندگانی دوازده امام، ترجمه محمد درخشنده.
۸. احمد احمدی بیرجندی، چهارده اختر تابناک.
۹. سید تقی داوری، خاندان عصمت.
۱۰. سید علی اکبر قرشی، خاندان وحی.
۱۱. شهید مطهری، سیری در سیره ائمه اطهار.
۱۲. علامه مجلسی، بحارالانوار (جلدهای ۳۵ تا ۵۳).
۱۳. ابن شهر آشوب، مناقب.
۱۴. باقر شریف القرشی، سیره اهل البيت (دوره ۴۰ جلدی).
۱۵. فیض کاشانی، محجة البيضاء، ج ۴.
۱۶. سنن الامام علی (ع)، پژوهشکده باقرالعلوم.

آخرین مهلت ارسال پژوهش (۱۳۸۹/۶/۳۱) می باشد.

به ده مقاله از مجموع مقالات ارسالی مشترکان درباره دو موضوع ارائه شده (۲۰۱) که بیشترین امتیاز را کسب نمایند، جوایز نفیسی به قید قرعه اهدا خواهد شد. در ضمن به تعدادی از بقیه پژوهشگران که معیارهای مقاله نویسی در آنها بیش تر رعایت شده باشد، جوایزی اهدا خواهد گردید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی